

2012

B.A./B.Sc.(Hons.)-5th Semester

Punjabi

Paper-III: Kavi Shastar, Yunani Kavi Shastar, Bharti Kavi Shastar te Sahit
de Sankalp)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

ਨੋਟ:- ਇਸ ਪਰਚੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਲਘੂ ਸੁਆਲ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

-*.~*~*-

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

1. ਕਾਵਿ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਕਾਵਿ ਦੀ ਆਤਮਾ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
ਕਾਵਿ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ। (15)
2. ਵਿਰੋਚਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
ਲੋਨਜਾਈਨਸ ਨੇ ਉੱਦਾਤ ਬਾਰੇ ਜੋ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। (15)
3. ਕਿਸੇ ਦੋ ਸੰਪਰਦਾਇ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:-
ਧੁਨੀ ਸੰਪਰਦਾਇ, ਰਸ ਸੰਪਰਦਾਇ, ਵਕਰੋਕਤੀ ਸੰਪਰਦਾਇ (2×10)

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

4. ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ:-
ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ (2×10)

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

5. ਲਘੂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ (ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ):-
(ੳ) ਕਾਵਿ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
(ਅ) ਅਨੁਭਾਵ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
(ੲ) ਆਲੰਬਨ ਤੇ ਉਦੀਪਨ ਵਿਭਾਵ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

Contd.....P/2

(2)

- (ਸ) ਅਭਿਧਾ ਤੇ ਲਕਸ਼ਣਾ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (ਹ) ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਅਰਥ ਅਲੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (ਕ) ਉਪਮਾ ਤੇ ਰੂਪਕ ਅਲੰਕਾਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਦਾਹਰਨ ਸਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (ਖ) ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਅਲੰਕਾਰ ਉਦਾਹਰਨ ਸਹਿਤ ਸਮਝਾਓ।
- (ਗ) ਵਕਰੋਕਤੀ ਦਾ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (ਘ) ਅਰਸਤੂ ਤੇ ਲੌਨਜਾਈਨਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਙ) ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਆਚਾਰੀਆ ਦੀ ਅਲੰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਚ) ਭਾਮਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਲੰਕਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਹੜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਆਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਿਖੇ, ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੋ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਛ) ਭਰਤਮੁਨੀ ਤੇ ਆਨੰਦ ਵਰਧਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਜ) ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵੀਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (ਝ) ਧੁਨੀ ਸੰਪਰਦਾਇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਅਰਥ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (ਵ) ਭਰਤਮੁਨੀ ਦੇ ਰਸ ਦੇ ਸਰੂਪ ਸੰਬੰਧੀ ਲਿਖੋ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਰਸਯਤੇ ਅਸਵਾਦਤੇ ਇਤਿ ਰਸਹ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? (10×2)

._*._*._*